

16 DECAÏMENT FORESTAL

El **decaïment forestal** és un procés de deteriorament progressiu dels boscos en què els arbres perden vitalitat, creixen menys, s'assequen parcialment, tenen un major risc d'atac de plagues i fongs i, amb el temps, poden morir. No acostuma a ser causat per un únic factor, sinó per la combinació de diversos **factores d'estrès** que debiliten els arbres fins que ja no poden recuperar-se.

El canvi climàtic, no obstant, en potencia les causes, sobretot degut a l'augment de la temperatura i les sequeres prolongades. Com a conseqüència, els processos de recuperació natural poden trigar dècades, i alguns boscos que abans es recuperaven ara ja no poden fer-

ho sense intervenció humana. El decaïment, a més, no només afecta els arbres, sinó també els hàbitats i la biodiversitat. Per aquest motiu, és un **avis anticipat de desequilibri ecològic**, ja que mostra que l'ecosistema està sota estrès greu.

Una bona gestió forestal és una de les eines més efectives per prevenir el decaïment i reforçar la resiliència dels boscos. Les actuacions silvícoles planificades - com els diferents tipus d'aclarides - permeten reduir l'estrès hídric, la diversificació d'especíes i edats, la millora de l'estat del sòl, la millora de la salut i vitalitat dels arbres; en resum disminuir la seva vulnerabilitat.

Quines són les causes i els impactes del decaïment forestal?

Hi ha uns factors primaris que debiliten els arbres, i d'altres secundaris que en provoquen la mort definitiva. Quan el bosc està debilitat pels primers, els segons actuen amb més facilitat. Ara bé, un dels factors que més determina la predisposició d'una massa forestal a patir un decaïment, i en el qual sí es pot actuar, és una forta competència pels recursos deguda a l'elevada densitat d'arbres.

Factors primaris

Sequera prolongada o onades de calor, contaminació atmosfèrica, pluja àcida, canvis bruscos de temperatura, degradació del sòl o falta de nutrients.

Factors secundaris

Plagues (escarabats perforadors, processionària, etc.), fongs o bacteris, tempestes, ventades o nevades, incendis repetits.

IMPACTES

Pèrdua de biodiversitat.

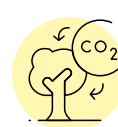
Més risc d'incendis.

Degradació del sòl.

Pèrdua de serveis ecosistèmics (aigua, ombra, refugis animals) captura i emmagatzematge de carboni, control de l'erosió, regulació del cicle hidrològic, gaudi del paisatge...).

Menys capacitat de capturar CO₂

Sabies que...

Els boscos afectats pel decaïment forestal tenen fins a un 50 % menys de capacitat de capturar CO₂. A Europa, aquesta capacitat es va reduir en gairebé un 27 % en el període 2020-2022 comparat amb 2010-2014: 332 milions de tones de CO₂eq anuals i 457 de tones anuals, respectivament.
▲Comissió Europea i EEA

En zones mediterrànies, el decaïment forestal ha augmentat fins a un 30 % en les últimes dècades a causa de la combinació de canvi climàtic i activitats humanes. Els boscos afectats tenen major risc d'incendis forestals, ja que l'arbre sec s'encén amb més facilitat. ▲CREAF

El 2022 van registrar-se 33.072 hectàrees de bosc de Catalunya amb signes de patiment per sequera i calor extrema, com decoloració de fulles, caiguda de fulles o mort. ▲CREAF

Per a més informació

- + Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural (Generalitat de Catalunya) - Gestió forestal
- + Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC)
- + Observatori Forestal de Catalunya
- + Centre Tecnològic Forestal de Catalunya - CTFC

Fitxes relacionades

08 13 14 15 21

